

Briuselis, 2013 09 11
SWD(2013) 332 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

Poveikio vertinimo santrauka

pridedamas prie

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento pasiūlymas

kuriuo nustatomos Europos bendrosios elektroninių ryšių rinkos ir žemyno ryšių infrastruktūros plėtros priemonės ir iš dalies keičiamos direktyvos 2002/20/EB, 2002/21/EB ir 2002/22/EB ir reglamentai (EB) Nr. 1211/2009 ir (ES) Nr. 531/2012

{COM(2013) 627 final}
{SWD(2013) 331 final}

Santraukos lentelė
Europos bendrosios elektroninių ryšių rinkos ir žemyno ryšių infrastruktūros plėtros priemonių poveikio vertinimas
A. BŪTINYBĖ IMTIS VEIKSMŲ
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
Sąjunga suskaidyta į atskiras nacionalines rinkas, todėl tikros bendrosios elektroninių ryšių paslaugų rinkos trūksta. ES taisyklės taikomos nevienodai, todėl atsiranda kliūčių patekti į rinką, o operatoriams sunku ir per brangu teikti tarpvalstybines paslaugas. Suskaidymas būdingas visoms esminėms sektoriaus taisyklėms – veiklos pagal nuoseklias taisykles leidimams, prieigai prie pagrindinių fiksuotojo arba judriojo ryšio verslo produktų, galutinių naudotojų apsaugos taisyklėms; svarbus suskaidymo požymis yra nepagrįstos tarpvalstybinių ryšių kainos Sąjungoje. Suskaidymas nėra vien šio sektoriaus problema, jis veikia daugybę kitų pramonės sričių, pavyzdžiui, transportą ir tarpvalstybinių paslaugų teikėjus (verslą, turizmą, finansines paslaugas). Europos operatoriai nepasinaudoja visa masto ekonomija ir naujomis augimo galimybėmis. Jie taip pat neišnaudoja viso interneto potencialo. Tuo pat metu vartotojai turi mažesnę pasirinkimą, mažiau naujoviškų paslaugų ir vis dar moka brangiai už tarptautinius skambučius arba kai duomenų arba balso perdavimo ryšiu naudojasi keliaudami Sąjungoje.
Ko siekiama šia iniciatyva?
Šios iniciatyvos tikslas – priimti bendrosios elektroninių ryšių paslaugų rinkos sukūrimo priemones. Vienos bendros iniciatyvos priemonėmis šalinant žinomus įvairių rūšių suskaidymo reiškinius būtų griaunamos pastebėtos kliūtys bendrojoje rinkoje ir taip būtų skatinama aktyvesnė konkurencija, kuriamos sąlygos diegti naujų paslaugų ir taikomųjų sistemų inovacijas. Bendrojoje rinkoje įmonės galėtų vykdyti platesnę veiklą, taip Europos operatoriai taptų konkurencingesniais pasaulinės rinkos dalyviais ir atsirastų naujų rinkos dalyvių.
Kokia papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
ES lygmens priemonės yra būtinos siekiant suskaidymo problemą išspręsti šalinant nustatytas kliūtis ir kuriant galimybes operatoriams, siekiantiems paslaugas teikti visoje Europoje, pasinaudoti nuosekliu reguliavimu ir bendrais produktais. Be to, ES lygmens priemonės padės sumažinti administracinę ir reguliavimo naštą, nuosekliai užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą, kuri skatintų pasitikėjimą ir užtikrintumą, taip pat suteikti didesnę pasirinkimą naudotojams.
B. SPRENDIMAI
Kokios su teisės aktų leidimu susijusios ir nesusijusios politikos galimybės

apsvarstytos? Ar yra tinkamiausias pasirinkimas, ar jo nėra? Kodėl?

1 galimybės tikslas – bendrosios rinkos sukūrimą skatinti reguliavimo koordinavimo priemonėmis. Ją pasirinkus, pastebėtos problemos būtų išspręstos pagal rekomendacijas (SESV 292 straipsnį ir Pagrindų direktyvos 19 straipsnį) ir, kaip numatyta, peržiūrėjus elektroninių ryšių paslaugų ir tinklų reguliavimo sistemos elementus, pavyzdžiui, Universaliųjų paslaugų direktyvą 2014 m. ir Tarptinklinio ryšio reglamentą 2016 m.

2 galimybė (ji yra tinkamiausia) sudaryta iš integruotų teisinių ir tikslinių bendrosios elektroninių ryšių paslaugų rinkos sukūrimo priemonių, derinamų su aktyviu ES koordinavimu, rinkinio – būtų nustatytas vienas Europos elektroninių ryšių teikėjų ir paslaugų teikimo ES leidimas, grindžiamas suderintomis vartotojų apsaugos taisyklėmis, suvienodintomis taisomosiomis reguliavimo priemonėmis, prieiga prie bendrų produktų, pavyzdžiui, radijo dažnių spektro, nuomojamųjų linijų ir duomenų srauto, ir bendrąja vartotojų erdve, kurioje tarptinklinio ir tarptautinio ryšio tarifai nebūtų kliūtys ir kurioje atvirojo interneto prieiga būtų garantuota. Ši galimybė grindžiama galiojančia reguliavimo sistema ir išlaikomi svarbiausi jos elementai, pavyzdžiui, rinkos analizė, dominavimo rinkoje pastebėjimas, taisomųjų *ex ante* priemonių taikymas siekiant užtikrinti veiksmingą konkurenciją; ją pasirinkus, reguliavimo priemonių spaudimas būtų vis labiau mažinamas tiek, kiek rinkos taptų konkurencingomis; darant tikslinius pakeitimus būtų pasiektas didesnis reguliavimo nuoseklumas, ypač toms įmonėms, kurios veikia daugiau nei vienoje valstybėje narėje, tuo pat metu naudotojams būtų garantuojami žemyne išplėtos ryšių infrastruktūros privalumai.

Priemonių atžvilgiu **3 galimybė** yra tokia pati kaip 2 galimybė, tačiau nuo pastarosios ji skiriasi valdymo struktūra. Pasirinkus šią galimybę, būtų sukurta viena ES reguliavimo įstaiga, kuri, prireikus bendradarbiaudama su nacionalinėmis reguliavimo įstaigomis, įgyvendintų Europos masto paslaugų, įskaitant radijo dažnių spektro, reikalavimus ir užtikrintų jų vykdymą.

Kas kuriai galimybei pritaria?

Iš esmės sutariama, kad būtina kuo greičiau pašalinti nustatytą bendrosios elektroninių ryšių paslaugų rinkos suskaidymą. Tačiau požiūriai, kaip šį tikslą pasiekti išsiskyrė dėl įvairių suinteresuotųjų šalių grupių interesų.

Kai kurios suinteresuotosios šalys (visų pirma rinkoje įsitvirtinę operatoriai) pateikė argumentų, kad fiksuotojo ir judriojo ryšio tinklams reikia didelio masto pakeitimų, įskaitant nuoseklesnius reguliavimo metodus, daugiau nuspėjamumo ir tęstinumo, taip pat reguliavimo mažinimo. Tačiau kai kurie operatoriai pareiškė esą susirūpinę dėl tam tikrų šių pasiūlymų elementų poveikio jų pajamoms, ypač gaunamoms už tarptinklinį ryšį ir tarptautinius skambučius. Kiti pramonės sektoriai (įskaitant norinčius gauti prieigą subjektus) norėtų, kad būtų geriau įgyvendinti ir nuosekliau tiekiami virtualios prieigos produktai.

Visi ryšių operatoriai sutaria, kad reikia geriau koordinuoti radijo dažnių spektro politiką, kad plačiajuosčio ryšio paslaugai daugiau radijo dažnių spektro būtų atlaisvinama stabilumui ir investicijoms palankiomis reguliavimo sąlygomis.

Vartotojų organizacijos pateikė argumentų, kad reikia šalinti dirbtines, pavyzdžiui, tarptinklinio ryšio, išlaidas, atsirandančias, kai vartotojai paslaugomis naudojasi užsienyje. Daug (transporto, navigacijos, logistikos) paslaugų teikėjų norėtų, kad būtų panaikinti tarptinklinio ryšio mokesčiai, ne be jų galėtų kurti naujoviškus verslo modelius.

Jie taip pat reikalauja pašalinti diskriminaciją, kylančią kai paslaugos blokuojamos arba ribojama jų sparta. Pramonės naudotojai, didelės, taip pat mažos ir vidutinės įmonės, įskaitant elektroninio verslo savininkus ir naujas įmones, pabrėžė ypač kokybiško ryšio prieigos svarbą konkurencingumui, kad jie galėtų gauti visą debesų kompiuterijos ir kompiuterių sujungimo naudą.

Būtina susirūpinti dėl pranešimų apie plačiajuosčio ryšio aprėpties stygiaus ir judriojo ryšio tinklų perkrovos.

2013 m. birželio 6 d. Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos diskusijoje politikos klausimais nemažai delegacijų pritarė bendros telekomunikacijų rinkos sukūrimo tikslui ir akcentavo, be kitų dalykų, aktyvesnės konkurencijos užtikrinimą, vartotojų galimybių rinktis didinimą, tinklo neutralumo klausimų sprendimą, aktyvų tarptinklinio ryšio problemų sprendimą, nuoseklesnio reguliavimo užtikrinimą, reguliavimo arbitražo vengimą ir glaudesnio nacionalinių radijo dažnių administravimo metodų koordinavimo užtikrinimą. Daug delegacijų pareiškė nerimaujančios dėl politikos centralizavimo sukūrus bendrą Europos reguliavimo įstaigą ir (arba) centralizuotai išduodant ES leidimus arba skirstant radijo dažnių spektrą.

Būsimus pasiūlymus Europos Parlamentas apsvarstė trijuose posėdžiuose. Europos Parlamento nariai ypač pabrėžė būtinybę sukūrus bendrąją elektroninių ryšių paslaugų rinką pašalinti tarptinklinį ryšį, nustatyti aiškias ir griežtas tinklo neutralumo taisykles ir užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą. Europos Parlamento nariai taip pat akcentavo praktiškumo ir naujų pasiūlymų vertinimo pagal lūkesčius ir terminus būtinybę.

C. TINKAMIAUSIOS GALIMYBĖS POVEIKIS

Kokia tinkamiausios galimybės nauda (jei yra, kitaip – pagrindinė nauda)?

Apskaičiuota pagrindinė tiesioginė bendrosios elektroninių ryšių paslaugų rinkos nauda yra maždaug 110 mlrd. EUR per metus. Be to, tikėtina, kad teigiamas poveikis kitiems sektoriams bus kelios dešimtys milijardų eurų galimų pajamų per metus. Tinkamiausios galimybės nauda, palyginti su kitomis galimybėmis, yra ta, kad ši galimybė yra grindžiama galiojančiais teisės aktais ir valdymo struktūra ir jos priemonės telkiamos pastebėtų suskaidymo problemų sprendimui be pernelyg didelio centralizavimo; todėl ši galimybė yra realus metodas, kuriuo nauda bus gauta sparčiau ir be abejonės, palyginti su kitomis galimybėmis. Tinkamiausia galimybė yra praktiškas būdas spręsti akivaizdžius uždavinius, visų pirma susijusius su radijo dažniais, kurie turi būti skiriami laiku, kad neatsirastų tinklų perkrova ir nenutrūktų jų veikimas.

Pirma, dinamiškesnės Europos telekomunikacijų rinkos naudą iš karto pajus tiesiogiai susiję sektoriai, pavyzdžiui, telekomunikacijų įrangos gamintojai, taikomųjų sistemų kūrėjai ir turinio pramonė.

Antra, tokie sektoriai, kaip antai automobilių gamyba, logistika arba energetika, geresnio ryšio bendrojoje rinkoje naudą pajus ir padidins našumą, pavyzdžiui, naudodamiesi visur veikiančiomis debesijos taikomosiomis sistemomis, sujungtais objektais ir integruoto paslaugų teikimo galimybėmis įvairiems įmonės padaliniais.

Trečia, didesnis e. valdžios ir e. sveikatos paslaugų prieinamumas bus taip pat naudingas viešojo administravimo įstaigoms ir bendrosios paskirties tarnyboms, pavyzdžiui, visų pirma sveikatos apsaugos sektoriuje. Daug galimybių užtikrinti geresnės kokybės slaugą mažesnėmis sąnaudomis turi e. sveikatos sistema.

Galiausiai, didesnis pasirinkimas, labiau naujoviškos ir geresnės kokybės paslaugos bus naudingos Europos vartotojams. Pasirinkus šią tinkamiausią galimybę, pageidaujamas tikslas bus pasiektas be papildomos administracinės naštos.

Kokios tinkamiausios galimybės sąnaudos (jei yra, kitaip – pagrindinės)?

Dėl siūlomos paprastesnės reguliavimo tvarkos reguliavimo ir administravimo sąnaudų įmonėms neatsiras, priešingai – ši tvarka sąnaudas sumažins.

Pritaikius kai kurias priemones, gali sumažėti kai kurie operatorių pajamų šratai. Jei ES viduje teikiamų tarptinklinio ryšio ir skambinimo paslaugų tarifai būtų tokie patys kaip šalies vidaus tarifai, blogiausiu atveju (jei neatsižvelgiama į kainos elastingumą ir tarptinklinio ryšio pagrįsto naudojimo kriterijų) metinės tarptinklinio ryšio paslaugų pajamos, kaip prognozuojama, sumažėtų 1 650 mln. EUR, su tarptautiniais skambučiais susijusios pajamos sumažėtų 700 mln. EUR. Tačiau tikrasis poveikis veikiausiai bus kur kas mažesnis. Be to, operatoriai pajamų būtų netekę bet kuriuo atveju, ypač dėl tarptinklinio ryšio reguliavimo (pagal šiuos reikalavimus nacionalinių ir tarptautinių tarptinklinio ryšio metodų skirtumas turėtų išnykti iki 2016 m.) ir dėl didėjančios konkurencijos ir technologijų raidos, pavyzdžiui, IP telefonijos. Kita vertus, pritaikius pagrindinius teisės aktus, atsiras naujų gautinų pajamų šaltinių ir geresnių galimybių naudotis radijo dažnių spektru ir masto ekonomija.

Koks poveikis verslui, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, taip pat labai mažoms įmonėms?

Pasirinkus tinkamiausią galimybę, būtų didinamas našumas ir kuriamos naujos verslo galimybės visiems, nes būtų šalinamos tokio ryšio kliūtys. Žiniatinklio paslaugų teikėjams pagal naujas taisykles bus kur kas lengviau nusipirkti tinkamos kokybės ryšį, pritaikytą teikiamoms paslaugoms, taip pat pagerės bendra interneto prieigos kokybė Europoje visiems internetu grindžiamų paslaugų teikėjams ir naudotojams.

Ar bus labai paveikti nacionaliniai biudžetai ir valdžios įstaigos?

Teisės aktų leidybos priemone pasirinkus reglamentą, valdžios įstaigoms neatsirastų jokių perkėlimo į nacionalinę teisę arba įgyvendinimo sąnaudų. Ilgalaikis siūlomų priemonių poveikis valdžios įstaigoms taip pat iš esmės teigiamas, nes didesnės radijo dažnių spektro pajamos laikui bėgant didins mokestines pajamas. Vis dėlto gali būti tam tikrų spragų, jei nebūtų laikomasi gerosios praktinės patirties.

Glaudesniam valdžios įstaigų reguliavimo priemonių tarpusavio derinimui papildomų išteklių veikiausiai nereikės.

Ar bus kitokio reikšmingo poveikio?

Bendroji elektroninių ryšių paslaugų rinka yra bendrosios skaitmeninės rinkos pagrindas, todėl teigiamas poveikis bus juntamas ir kituose skaitmeninės ekonomikos sektoriuose.

D. PASKESNĖS PRIEMONĖS

Ar politika bus peržiūrėta?

Po ketverių metų Komisija įvertins pasiūlytų priemonių poveikį, kad prireikus galėtų pasiūlyti jas tikslinti.